

Käesolev tekst on üksnes dokumenteerimisvahend ning sel ei ole mingit õiguslikku mõju. Liidu institutsioonid ei vastuta selle teksti sisu eest. Asjakohaste õigusaktide autentsete versioonid, sealhulgas nende preambulid, on avaldatud Euroopa Liidu Teatajas ning on kättesaadavad EUR-Lexi veebisaidil. Need ametlikud tekstid on vahetult kättesaadavad käesolevasse dokumenti lisatud linkide kaudu

► **B**

NÕUKOGU MÄÄRUS (EÜ) nr 834/2007,

28. juuni 2007,

mahepõllumajandusliku tootmise ning mahepõllumajanduslike toodete märgistamise ja määruse (EMÜ) nr 2092/91 kehtetuks tunnistamise kohta

(ELT L 189, 20.7.2007, lk 1)

Muudetud:

		Euroopa Liidu Teataja		
		nr	lehekülg	kuupäev
► <u>M1</u>	Nõukogu määrus (EÜ) nr 967/2008, 29. september 2008	L 264	1	3.10.2008
► <u>M2</u>	Nõukogu määrus (EL) nr 517/2013, 13. mai 2013	L 158	1	10.6.2013

Parandatud:

► **C1** Parandus, ELT L 332, 23.12.2019, lk 204 (834/2007)

NÕUKOGU MÄÄRUS (EÜ) nr 834/2007,**28. juuni 2007,****mahepõllumajandusliku tootmise ning mahepõllumajanduslike toodete märgistamise ja määruse (EMÜ) nr 2092/91 kehtetuks tunnistamise kohta**

I JAOTIS

EESMÄRK, REGULEERIMISALA JA MÕISTED*Artikkel 1***Eesmärk ja reguleerimisala**

1. Käesolev määrus on aluseks mahepõllumajandusliku tootmise säästvale arengule, tagades samal ajal siseturu tõhusa toimimise, ausa konkurentsi ja tarbijate usalduse ning kaitstes tarbijate huve.

Määrusega kehtestatakse ühised eesmärgid ja põhimõtted, mis on aluseks selles sätestatud eeskirjadele järgmistes valdkondades:

- a) kõik mahepõllumajanduslike toodete tootmis-, ettevalmistus- ja turustusetapid ning nende kontroll;
- b) mahepõllumajanduslikele toodetele viitavate märgiste kasutamine märgistamisel ja reklaamimisel.

2. Määrust kohaldatakse järgmiste põllumajandustoodete, sh vesiviljelustoodete suhtes, kui neid tooteid viiakse turule või kavatakse turule viia:

- a) elusloomad või töötlemata põllumajandustooted;
- b) töödeldud põllumajandustooted, mis on ette nähtud toiduna kasutamiseks;
- c) sööt;
- d) vegetatiivne paljundusmaterjal ja külviseeme.

Metsloomade küttemisel saadud tooteid ning kalapüügitooteid ei loeta mahepõllumajanduslikuks toodanguks.

Käesolevat määrust kohaldatakse ka toiduks või söödaks kasutatavate pärmide suhtes.

▼B

3. Määrust kohaldatakse kõigi ettevõtjate suhtes, kes on seotud lõikes 2 esitatud toodete mis tahes tootmis-, ettevalmistus- või turustusetapiga.

Käesolevat määrust ei kohaldata siiski tootlustusettevõtetele. Tootlustusettevõtetest pärit toodete märgistamise ja kontrolli suhtes võivad liikmesriigid kohaldada riiklikke või nende puudumisel erasektori eeskirju, niivõrd kui nimetatud eeskirjad on kooskõlas ühenduse õigusega.

4. Määrust kohaldatakse ilma et see piiraks käesolevas artiklis kindlaksmääratud tooteid reguleerivate ühenduse muude sätete või ühenduse õigusele vastavate tootmist, ettevalmistamist, turustamist, märgistamist ja kontrollimist reguleerivate siseriiklike sätete, sealhulgas toiduaineid ja loomasööta käsitlevate õigusaktide kohaldamist.

*Artikkel 2***Mõisted**

Käesoleva määruse kohaldamisel kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) „mahepõllumajanduslik tootmine” – sellise tootmismeetodi kasutamine, mis on kõigis tootmis-, ettevalmistus- ja turustusetappides kooskõlas käesolevas määruses sätestatud eeskirjadega;
- b) „tootmis-, ettevalmistus- ja turustusetapid” – mis tahes etapp alates mahepõllumajandusliku toote esmasest tootmisest kuni selle ladustamise, töötlemise, transpordi, müügi või lõpptarbijale tarnimiseni ning vajadusel märgistamine, reklaam, import, eksport ja alltoövõtt;
- c) „mahepõllumajanduslik” – mahepõllumajanduslikust tootmisest pärinev või sellega seotud;
- d) „ettevõtja” – füüsiline või juriidiline isik, kes vastutab käesoleva määruse nõuete täitmise eest tema kontrollitavas mahepõllumajanduslikus ettevõttes;
- e) „taimekasvatus” – põllumajanduslike taimekasvatussaaduste tootmine, sealhulgas vabas looduses kasvavate taimede saaduste kogumine kaubanduslikel eesmärkidel;

▼C1

- f) „loomakasvatus” – maismaal elavate koduloomade ja kodustatud loomade (sh putukate) kasvatamine;

▼B

- g) mõistet „vesiviljelus” käsitatakse nii nagu see on määratletud nõukogu 27. juuli 2006. aasta määruses (EÜ) nr 1198/2006 Euroopa Kalandusfondi kohta ⁽¹⁾;
- h) „üleminek” – üleminek muult põllumajandustootmiselt mahepõllumajanduslikule tootmisele kindlaksmääratud ajavahemiku jooksul, mille kestel kohaldatakse mahepõllumajanduslikku tootmist käsitlevaid sätteid;

⁽¹⁾ ELT L 223, 15.8.2006, lk 1.

▼B

- i) „ettevalmistamine” – mahepõllumajanduslike toodete säilitamise ja/või töötlemisega (sh kasvatatud loomade tapmise ja tükeldamisega) ning pakendamise, märgistamise ja/või mahepõllumajanduslike tootmismeetodeid käsitleval märgitusel muudatuste tegemisega seotud toimingud;
- j) mõisteid „toit”, „sööt” ja „turuleviimine” käsitatakse nii nagu need on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. jaanuari 2002. aasta määruses (EÜ) nr 178/2002, millega sätestatakse toidualaste õigusnormide üldised põhimõtted ja nõuded, asutatakse Euroopa Toiduohutusamet ja kehtestatakse toidu ohutusega seotud menetlused ⁽¹⁾;
- k) „märgistus” – kõik toodetega seotud ja neile viitavad mõisted, sõnad, andmed, kaubamärgid, margitoodete nimed, kujunduselemendid või sümbolid mis tahes pakenditel, dokumentidel, sedelitel, etikettidel, siltidel või kaelaetikettidel;
- l) mõistet „kinnispakis toiduaine” käsitatakse nii nagu see on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. märtsi 2000. aasta direktiivi nr 2000/13/EÜ (toidu märgistamist, esitlemist ja reklaami käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta) ⁽²⁾ artikli 1 lõike 3 punktis b;
- m) „reklaam” – igasugune avalik esitlemine muul viisil kui märgistuse abil, mille eesmärgiks või tõenäoliseks tulemuseks on hoiakute, veendumuste ja käitumise mõjutamine ja kujundamine, et otseselt või kaudselt edendada mahepõllumajanduslike toodete müüki;
- n) „pädev asutus” – liikmesriigi keskasutus, kelle pädevuses on mahepõllumajandusliku tootmise valdkonnas ametlike kontrollimiste korraldamine vastavalt käesoleva määruse sätetele, või mis tahes muu asutus, kellele see pädevus on delegeeritud; vajaduse korral ka kolmanda riigi vastav asutus;
- o) „kontrolliasutus” – liikmesriigi riiklik haldusorganisatsioon, millele pädev asutus on tervikuna või osaliselt delegeerinud oma pädevuse mahepõllumajandusliku tootmise valdkonnas vastavalt käesoleva määruse sätetele kontrolle teostada ja sertifikaate väljastada; vajaduse korral ka vastav kolmanda riigi asutus või kolmandas riigis tegutsev asutus;
- p) „kontrollorgan” – sõltumatu kolmas isik, kes teostab vastavalt käesoleva määruse sätetele mahepõllumajandusliku tootmise valdkonnas kontrolle ja väljastab sertifikaate; vajaduse korral ka vastav kolmanda riigi organ või vastav kolmandas riigis tegutsev organ;
- q) „vastavusmärk” – märgi kujul konkreetsele standardite kogumile või muudele normdokumentidele vastavuse kohta väljastatav tõend;
- r) mõistet „koostisosad” käsitatakse nii nagu see on määratletud direktiivi nr 2000/13/EÜ artikli 6 lõikes 4;

⁽¹⁾ EÜT L 31, 1.2.2002, lk 1. Määrust on viimati muudetud komisjoni määrusega (EÜ) nr 575/2006 (ELT L 100, 8.4.2006, lk 3).

⁽²⁾ EÜT L 109, 6.5.2000, lk 29. Direktiivi on viimati muudetud komisjoni direktiiviga 2006/142/EÜ (ELT L 368, 23.12.2006, lk 110).

▼B

- s) mõistet „taimekaitsevahendid” käsitatakse nii nagu see on määratletud nõukogu 15. juuli 1991. aasta direktiivis nr 91/414/EMÜ taimekaitsevahendite turuleviimise kohta ⁽¹⁾;
- t) mõistet „geneetiliselt muundatud organism (GMO)” käsitatakse nii nagu see on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. märtsi 2001. aasta direktiivis 2001/18/EÜ geneetiliselt muundatud organismide tahtliku keskkonda viimise kohta ja nõukogu direktiivi 90/220/EMÜ kehtetuks tunnistamise kohta ⁽²⁾ ning mis ei ole saadud selle direktiivi I lisa B osas loetletud geneetilise muundamise meetodite abil;
- u) „toodetud GMOdest” – täielikult või osaliselt GMOdest saadud, kuid ei sisalda GMOsid või ei koosne GMOdest;
- v) „toodetud GMOde abil” – saadud GMO kui tootmisprotsessi viimase elusorganismi kasutamise abil, kuid ei sisalda GMOsid või ei koosne GMOdest ega ole GMOdest toodetud;
- w) mõistet „söödalisandid” käsitatakse nii nagu see on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. septembri 2003. aasta määruses (EÜ) nr 1831/2003 loomasööttades kasutatavate söödalisandite kohta ⁽³⁾;
- x) „samaväärne” – erinevate süsteemide või meetmete vastavus samadele eesmärkidele ja põhimõtetele, kohaldades eeskirju, mis tagavad samasuguse vastavuse taseme;
- y) „abiaine” – iseseisvalt toidu koostisosana mittetarbitav aine, mida kavatsetult kasutatakse toorainete, toiduainete või nende koostisosade töötlemisel teatava tehnoloogilise eesmärgi saavutamiseks käitlemise või töötlemise ajal ja mis ise või mille derivaatide jäägid võivad tahtmatult, kuid tehniliselt vältimatult olla lõpptootes, tingimusel et need jäägid ei kujuta endast ohtu tervisele ja neil ei ole mingit tehnoloogilist mõju lõpptootetele;
- z) mõistet „ioniseeriv kiirgus” käsitatakse nii nagu see on määratletud nõukogu 13. mai 1996. aasta direktiivis 96/29/Euratom, millega sätestatakse põhilised ohutusnormid töötajate ja muu elanikkonna tervise kaitsmiseks ioniseerivast kiirgusest tulenevate ohtude eest, ⁽⁴⁾ ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. veebruari 1999. aasta direktiivi 1999/2/EÜ (ioniseeriva kiirgusega töödeldud toitu ja toidu koostisosasid käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta) ⁽⁵⁾ artikli 1 lõikes 2;
- aa) „toitlustusettevõte” – restoran, haigla, söökla või muu samalaadne toidukaitleja, kes valmistab mahepõllumajanduslikke tooteid ette nende lõpptarbijale müümise või tarnimise kohas.

⁽¹⁾ EÜT L 230, 19.8.1991, lk 1. Direktiivi on viimati muudetud komisjoni direktiiviga 2007/31/EÜ (ELT L 140, 1.6.2007, lk 44).

⁽²⁾ EÜT L 106, 17.4.2001, lk 1. Määrust on viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 1830/2003 (ELT L 268, 18.10.2003, lk 24).

⁽³⁾ ELT L 268, 18.10.2003, lk 29. Määrust on muudetud komisjoni määrusega (EÜ) nr 378/2005 (ELT L 59, 5.3.2005, lk 8).

⁽⁴⁾ EÜT L 159, 29.6.1996, lk 1.

⁽⁵⁾ EÜT L 66, 13.3.1999, lk 16. Direktiivi on muudetud määrusega (EÜ) nr 1882/2003 (ELT L 284, 31.10.2003, lk 1).

II JAOTIS

MAHEPÕLLUMAJANDUSLIKU TOOTMISE EESMÄRGID JA PÕHIMÕTTED

Artikkel 3

Eesmärgid

Mahepõllumajandusliku tootmise üldised eesmärgid on järgmised:

- a) luua põllumajanduse vallas säästlik majandamissüsteem, mis:
  - i) võtab arvesse looduse süsteeme ja tsükleid ning säilitab ja parandab pinnase ja vee seisundit ning taimede ja loomade tervist ning nendevahelist tasakaalu;
  - ii) aitab kaasa bioloogilise mitmekesisuse kõrge taseme saavutamisele;
  - iii) kasutab vastutustundlikult energiat ja looduslikke ressursse, näiteks vett, mulda, orgaanilisi aineid ja õhku;
  - iv) järgib rangeid loomade heaolu standardeid ning eelkõige vastab loomade liigiomastele käitumuslikele vajadustele;
- b) toota kõrge kvaliteediga tooteid;
- c) seada eesmärgiks laia valiku erinevate toiduainete ja muude põllumajandustoodete tootmine, mis vastab tarbija nõudlusele kaupade järele, mis on valmistatud selliseid protsesse kasutades, mis ei kahjusta keskkonda ega inimeste, taimede ning loomade tervist ja heaolu.

Artikkel 4

Üldpõhimõtted

Mahepõllumajanduslikul tootmisel lähtutakse järgmistest põhimõtetest:

- a) ökosüsteemidel põhinevate, süsteemiseseid loodusressursse kasutavate bioloogiliste protsesside kavandamine ja juhtimine meetoditega, mis:
  - i) kasutavad elusorganisme ja mehaanilisi tootmismeetodeid;
  - ii) tegelevad maaga seotud taime- ja loomakasvatusega või kalavarude säästva kasutamise põhimõtet järgiva vesiviljelusega;
  - iii) ei kasuta GMOsid ega GMOdest valmistatud tooteid, välja arvatud veterinaarvimid;
  - iv) põhinevad riskide hindamisel ning vajaduse korral ettevaatusabinõude ning ennetavate meetmete kasutamisel;
- b) väliste sisendite kasutamise piiramine. Kui väliste sisendite kasutamine on vajalik, või kui punktis a osutatud asjakohased majandamistavad ja meetodid puuduvad, kasutatakse ainult:
  - i) mahepõllumajanduslikust tootmisest pärinevaid sisendeid;
  - ii) looduslikke või looduslikul teel saadud aineid;
  - iii) vähese lahustuvusega mineraalväetisi;

▼B

- c) keemiliselt sünteesisel sisendite kasutamise range piiramine; neid tohib kasutada ainult erandjuhtudel:
  - i) kui asjakohane majandamistava puudub ning
  - ii) kui punktis b osutatud välised sisendid ei ole turul saadaval või
  - iii) kui punktis b osutatud väliste sisendite kasutamine põhjustab lubamatut keskkonnamõju;
- d) vajadusel mahepõllumajandusliku tootmise eeskirjade kohandamine käesolevas määruses, et arvestada sanitaarseisundi ja erinevate piirkondlike kliimaatiliste tingimustega, ning nimetatud eeskirjade kohandamine kohalike tingimuste, arengutasemete ja eriomaste põllumajandustavadega.

*Artikkel 5***Põllumajandustootmise suhtes kohaldatavad konkreetsed põhimõtted**

Lisaks artiklis 4 sätestatud üldpõhimõtetele lähtutakse mahepõllumajanduses järgmistest konkreetsetest põhimõtetest:

- a) mullaelustiku ja loodusliku mullaviljakuse, stabiilsuse ja bioloogilise mitmekesisuse säilitamine ning parandamine, pinnase tihenemise ja mullaerosiooni vältimine ja selle vastu võitlemine, taimede toitmine peamiselt mulla ökosüsteemi kaudu;
- b) taastumatute loodusvarade ja mittepõllumajanduslike sisendite kasutamise minimeerimine;
- c) taimset ja loomset päritolu jäätmete ning kõrvalsaaduste ringlussevõtt taime- ja loomakasvatuse sisendina;
- d) kohaliku või piirkondliku ökoloogilise tasakaalu arvessevõtmine tootmisalaste otsuste langetamisel;
- e) loomade tervishoiu tagamine loomade loomuliku immuunsuse tugevdamise ning sobilike tõugude ja loomakasvatusemeetodite valimise abil;
- f) taimetervise tagamine preventiivsete meetmetega nagu sobilike liikide ning kahjuri- ja haiguskindlate sortide valimine, sobilike külvikordade kasutamine, mehhaanilised ja füüsilised meetodid ning kahjurite looduslike vaenlaste kaitse;
- g) kohapealsete oludega kohandatud ja maaga seotud loomakasvatuse viljelemine;
- h) loomade heaolu kõrge taseme tagamine, järgides nende liigiomaseid vajadusi;
- i) sellise mahepõllumajandusliku loomakasvatustoodangu valmistamine, mis pärineb loomadelt, keda on sünnist või koorumisest saadik ning kogu nende elu vältel kasvatatud mahepõllumajandusettevõtetes;
- j) tõugude valimine, võttes arvesse loomade võimet kohanduda kohalike tingimustega, nende elujõulisust ja nende vastupanuvõimet haigustele ja terviseprobleemidele;

▼B

- k) loomade söötmine mahepõllumajandusliku loomasöödaga, mis koosneb põhiliselt mahepõllumajanduslikku päritolu koostisosadest ning looduslikest mittepõllumajanduslikest ainetest;
- l) selliste loomakasvatusemeetodite kasutamine, mis tugevdavad immuunsüsteemi ja organismi loomulikku haigustele vastupanu võimet, eelkõige regulaarse liikumise ja vajadusel vabaõhualale ja karjamaale pääsu võimaldamine;
- m) loomade puhul, kunstlikult saadud polüploidide kasvatamise välistamine;
- n) looduslike veeökosüsteemide bioloogilise mitmekesisuse, veekeskonna tervise ja ümbritsevate vee ja maismaaökosüsteemide omaduste jätkuv säilitamine vesiviljeluse puhul;
- o) veeorganismide toitmine nõukogu 20. detsembri 2002. aasta määruse (EÜ) nr 2371/2002 (ühisele kalanduspoliitikale vastava kalavarude kaitse ja säästva kasutamise kohta)⁽¹⁾ artiklis 3 määratletud säästvast kalandusest pärineva söödaga või mahesöödaga, mis koosneb mahepõllumajanduslikku päritolu koostisosadest ning looduslikest mittepõllumajanduslikest ainetest.

*Artikkel 6***Mahepõllumajandusliku toidu töötlemise suhtes kohaldatavad konkreetsed põhimõtted**

Lisaks artiklis 4 sätestatud üldpõhimõtetele lähtutakse töödeldud mahepõllumajandusliku toidu tootmisel järgmistest konkreetsetest põhimõtetest:

- a) mahepõllumajandusliku toidu tootmine mahepõllumajanduslikest koostisosadest, välja arvatud juhul, kui koostisosad ei ole mahepõllumajanduslikul kujul turul saadaval;
- b) toidus kasutatavate lisaainete ning peamiselt tehnoloogilisi ja aistingulisi ülesandeid täitvate mittemahepõllumajanduslike koostisosade, samuti mikroelementide ja abiainete kasutamise piiramine selliselt, et neid kasutataks minimaalsel määral ning ainult vältimatu ja tehnoloogiaga seotud vajaduse korral või teatavatel toitumisalastel eesmärkidel;
- c) selliste ainete ja töötlemismeetodite välistamine, mis võiksid olla eksitavad toote tegeliku laadi osas;
- d) toidu hoolikas töötlemine, kasutades selleks eelistatavalt bioloogilisi, mehaanilisi ja füüsilisi meetodeid.

*Artikkel 7***Mahepõllumajandusliku sööda töötlemise suhtes kohaldatavad konkreetsed põhimõtted**

Lisaks artiklis 4 sätestatud üldpõhimõtetele lähtutakse töödeldud mahepõllumajandusliku sööda tootmisel järgmistest konkreetsetest põhimõtetest:

- a) mahepõllumajandusliku sööda tootmine mahepõllumajanduslikust söödatoorainest, välja arvatud juhul, kui söödatooraine ei ole mahepõllumajanduslikul kujul turul saadaval;
- b) söödalisandite ja abiainete kasutamise minimeerimine ning nende kasutamine ainult vältimatu tehnoloogilise või zootehnilise vajaduse korral või teatavatel toitumisalastel eesmärkidel;

⁽¹⁾ EÜT L 358, 31.12.2002, lk 59.

▼B

- c) selliste ainete ja töötlemismeetodite välistamine, mis võiksid olla eksitavad toote tegeliku laadi osas;
- d) sööda hoolikas töötlemine, kasutades selleks eelistatavalt bioloogilisi, mehaanilisi ja füüsilisi meetodeid.

III JAOTIS

TOOTMISEESKIRJAD

1. PEATÜKK

Üldised tootmiseeskirjad*Artikkel 8***Üldnõuded**

Ettevõtjad järgivad käesolevas jaotises sätestatud tootmiseeskirju ning artikli 38 punktis a sätestatud rakenduseeskirju.

*Artikkel 9***GMOde kasutamise keeld**

1. GMOsid ja GMOdest või GMOde abil toodetud tooteid ei kasutata toiduna, söödana, abiainetena, taimekaitsevahendite, väetistena, mullaomaduste parandajatena, seemnetena, taimse paljundusmaterjalina, mikroorganismidena ega mahepõllumajanduslikult kasvatatavate loomadena.

2. Lõikes 1 viidatud keelu kohaldamisel GMOde suhtes või GMOdest toiduks ja söödaks toodetud toodete suhtes võivad ettevõtjad usaldada toote etiketti või muud sellega kaasas olevat dokumenti, mis on toote külge kinnitatud või sellega kaasa antud vastavalt direktiivile 2001/18/EÜ, Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. septembri 2003. aasta määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (geneetiliselt muundatud toidu ja sööda kohta) ⁽¹⁾ või määrusele (EÜ) nr 1830/2003, milles käsitletakse geneetiliselt muundatud organismide jälgitavust ja märgistamist, geneetiliselt muundatud organismidest valmistatud toiduainete ja sööda jälgitavust.

Ettevõtjad võivad eeldada, et kui nende ostetud toit ja sööt ei ole vastavalt nimetatud määrustele märgistatud või sellega ei ole kaasas vastavaid dokumente, siis ei ole nende tootmisel GMOsid ega GMOdest toodetud tooteid kasutatud, kui nad ei ole saanud muud teavet selle kohta, et kõnealuste toodete märgistus ei ole nimetatud määrustega kooskõlas.

3. Lõikes 1 viidatud keelu kohaldamisel toodete suhtes, mis ei ole toit ega sööt, või GMOde abil toodetud toodete suhtes peavad selliseid kolmandatelt isikutelt ostetud mittemahepõllumajanduslikke tooteid kasutama ettevõtjad nõudma müüjalt kinnitust selle kohta, et tarnitud tooted ei ole toodetud GMOdest ega GMOde abil.

4. Komisjon teeb artikli 37 lõikes 2 nimetatud korras otsuse meetmete kohta, millega rakendatakse GMOde ja GMOdest või GMOde abil valmistatud toodete kasutamise keeldu.

⁽¹⁾ ELT L 268, 18.10.2003, lk 1. Määrust on muudetud komisjoni määrusega (EÜ) nr 1981/2006 (ELT L 368, 23.12.2006, lk 99).

Artikkel 10

Ioniseeriva kiirguse kasutamise keeld

Mahepõllumajandusliku toidu või sööda ning mahepõllumajanduslikus toidus või söödas kasutatud toormaterjalide töötlemisel on keelatud kasutada ioniseerivat kiirgust.

2. PEATÜKK

Põllumajanduslik tootmine

Artikkel 11

Põllumajandusliku tootmise üldeeskirjad

Kogu põllumajandusettevõtte majandamisel järgitakse mahepõllumajandusliku tootmise suhtes kohaldatavaid eeskirju.

Kooskõlas eritingimustega, mis tuleb sätestada artikli 37 lõikes 2 osutatud korras, võib ettevõtte siiski olla jagatud selgelt eraldiseisvateks üksusteks või vesiviljelustootmise aladeks, millest kõiki ei juhita mahepõllumajandusliku tootmise põhimõtetest lähtuvalt. Loomade puhul kasvatatakse eri liiki loomi. Vesiviljeluse puhul võib kasutada samu liike, tingimusel et tootmisalad on piisavalt eraldatud. Taimede puhul kasutatakse erinevaid sorte, mida on võimalik kergesti eristada.

Kui vastavalt teisele lõigule ei kasutata kõiki põllumajandusettevõtte üksusi mahepõllumajanduslikuks tootmiseks, eraldab ettevõtja mahepõllumajanduslikuks tootmiseks kasutatava maa, loomad ning mahepõllumajandusliku tootmise üksuste toodangu ülejäänud maast, loomadest ja toodangust ning registreerib nõuetekohaselt kõik andmed, et tõendada eraldatust.

Artikkel 12

Taimekasvatuse eeskirjad

1. Lisaks artiklis 11 sätestatud põllumajandusliku tootmise üldeeskirjadele kohaldatakse mahepõllumajandusliku taimekasvatuse suhtes järgmisi eeskirju:

- a) mahepõllumajanduslikus taimekasvatuses kasutatakse maaharimis- ja maaviljelusviise, mis säilitavad või suurendavad orgaanilist ainet mullas, parandavad mulla stabiilsust ja mulla bioloogilist mitmekesisust ning tõkestavad pinnase tihenemist ja mullaerosiooni;
- b) mulla viljakust ja bioloogilist aktiivsust säilitatakse ja suurendatakse mitmeaastase külvikorra abil, sealhulgas kasutades liblikõielisi ja teisi haljasväetistaimi ning eelistatavalt komposteeritud sõnnikut või mahepõllumajanduslikust tootmisest pärit eelistatavalt komposteeritud orgaanilist materjali;
- c) lubatud on kasutada biodünaamilisi preparaate;
- d) lisaks võib kasutada ainult selliseid väetisi ja mullaomaduste parandajaid, mida on artikli 16 alusel lubatud mahepõllumajanduslikus tootmises kasutada;
- e) mineraalseid lämmastikväetisi ei kasutata;
- f) kõikide kasutatavate taimekasvatusemeetoditega välditakse või minimeeritakse mis tahes täiendavat keskkonناسaastet;

▼B

- g) kahjurite, haiguste ja umbrohu põhjustatud kahjustuste vältimisel toetatakse peamiselt kahjurite tõrjumisele looduslike vaenlaste kaitsmise abil, liikide ja sortide valikule, külvikorra, maaviljelusmeetoditele ning termilistele protsessidele;
- h) saaki ähvardava kindlaksmääratud ohu korral võib taimekaitsevahendeid kasutada ainult juhul, kui neid on artikli 16 alusel lubatud mahepõllumajanduslikus tootmises kasutada;
- i) muude toodete kui seemnete ja vegetatiivse paljundusmaterjali tootmiseks kasutatakse ainult mahepõllumajanduslikku seemet ja paljundusmaterjali. Sellest tulenevalt kasvatatakse emataim, kui tegemist on seemnetega, ning ema- ja isataim (-taimed), kui tegemist on vegetatiivse paljundusmaterjaliga, vastavalt käesolevas määruses sätestatud eeskirjadele vähemalt ühe põlvkonna jooksul või mitmeaastaste taimede puhul kahe kasvuperioodi jooksul;
- j) puhastus- ja desinfitseerimisvahendeid kasutatakse taimekasvatuses ainult juhul, kui neid on artikli 16 alusel lubatud mahepõllumajanduslikus tootmises kasutada.

2. Looduslikel aladel, metsades ja põllumajanduspiirkondades kasvatate looduslike taimede ja taimeosade kogumist käsitatakse mahepõllumajandusliku tootmismeetodina tingimusel, et:

- a) kõnealuseid alasid ei ole töödeldud muude kui artikli 16 alusel mahepõllumajanduslikus tootmises kasutada lubatud toodetega vähemalt kolme aasta jooksul enne kogumist;
- b) kogumine ei mõjuta looduskeskkonna stabiilsust ega liikide säilimist kogumispiirkonnas.

3. Käesolevas artiklis sisalduvate tootmiseeskirjade rakendamiseks vajalikud meetmed võetakse vastu artikli 37 lõikes 2 osutatud korra kohaselt.

*Artikkel 13***Merevetikate kasvatamise eeskirjad**

1. Looduslikult meres kasvavate merevetikate ja nende osade kogumist käsitatakse mahepõllumajandusliku tootmismeetodina tingimusel, et:

- a) kasvukohad on Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2000. aasta direktiivi 2000/60/EÜ (millega kehtestatakse ühenduse veepoliitika alane tegevusraamistik) ⁽¹⁾ määratluse kohaselt ökoloogiliselt kvaliteetsed ja, olenevalt selle rakendamisest, Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2006. aasta direktiivi 2006/113/EÜ (karpide elukeskkonna vee nõutava kvaliteedi kohta) ⁽²⁾ kohaldamisalasse kuuluvate määratud veealadega võrdväärse kvaliteediga, ega ole tervise seisukohast ebasobivad. Rakendusaktide üksikasjalikumate õigusnormide vastuvõtmiseni ei koguta looduslikke söögikõlblikke merevetikaid aladelt, mis ei vasta Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta määruse (EÜ) nr 854/2004 (millega kehtestatakse erieeskirjad inimtoiduks ettenähtud loomsete saaduste ametlikuks kontrollimiseks) ⁽³⁾ II lisas määratletud A- või B-klassi tootmisaladele kehtestatud nõuetele;

⁽¹⁾ EÜT L 327, 22.12.2000, lk 1. Direktiivi on muudetud otsusega nr 2455/2001/EÜ (EÜT L 331, 15.12.2001, lk 1).

⁽²⁾ ELT L 376, 27.12.2006, lk 14.

⁽³⁾ ELT L 139, 30.4.2004, lk 206.

▼B

b) kogumine ei mõjuta looduskeskkonna pikaajalist stabiilsust ega liikide säilimist kogumispiirkonnas.

2. Merevetikate kasvatamine loetakse mahepõllumajanduslikuks, kui see toimub rannikualadel, mille keskkonna- ja tervishoiualased näitajad on vähemalt võrdsed lõikes 1 nimetatutega. Lisaks sellele:

a) kasutatakse säästlikke tavasid tootmise kõigil etappidel alates noorvetikate kogumisest kuni saagikoristuseni;

b) tuleks ulatusliku genofondi säilitamise tagamiseks koguda korrapäraselt looduslikke noorvetikaid, et täiendada tehistingimustes kasvatatud kultuurmaterjali varusid;

c) võib väetisi kasutada üksnes tehistingimustes toimuva kasvatamise puhul ja ainult juhul, kui neid on artikli 16 alusel lubatud mahepõllumajanduslikus tootmises selleks otstarbeks kasutada.

3. Käesolevas artiklis sisalduvate tootmiseeskirjade rakendamiseks vajalikud meetmed võetakse vastu artikli 37 lõikes 2 osutatud korra kohaselt.

*Artikkel 14***Loomakasvatuse eeskirjad**

1. Lisaks artiklis 11 sätestatud põllumajandusliku tootmise üldeeskirjadele kohaldatakse mahepõllumajandusliku loomakasvatuse suhtes järgmisi eeskirju:

a) loomade päritoluga seotud põhimõtted:

i) mahepõllumajanduslikud kariloomad sünnivad ja kasvavad mahepõllumajanduslikes ettevõtetes;

ii) tõuaretuse eesmärgil võib ettevõttesse eritingimustel tuua loomi, mida ei ole kasvatatud mahepõllumajanduslikult. Sellised loomad ja neist saadud tooted võib lugeda mahepõllumajanduslikeks pärast artikli 17 lõike 1 punktis c osutatud üleminekuperioodi järgimist;

iii) põllumajandusettevõttes enne mahepõllumajanduslikule tootmisele ülemineku perioodi algust olevad loomad ja neist saadud tooted võib lugeda mahepõllumajanduslikeks pärast artikli 17 lõike 1 punktis c osutatud üleminekuperioodi järgimist;

b) kasvatamistavade ja pidamistingimustega seotud põhimõtted:

i) loomapidamisega seotud töötajatel on vajalikud loomade tervise ja heaoluga seotud põhiteadmised ja oskused;

ii) kasvatustavade, sealhulgas loomkoormuse, ja pidamistingimuste puhul on tagatud, et loomade arengulised, füsioloogilised ja etoloogilised vajadused on täidetud;

iii) karjale on võimaldatud pidev juurdepääs vabaõhualale, eelistatult rohumaale, kui ilmastikutingimused ning maapinna seisukord seda lubavad ja kui ühenduse õigusaktide põhjal ei ole kehtestatud inimeste ja loomade tervise kaitsega seotud piiranguid ja kohustusi;

▼B

- iv) karja suurust piiratakse eesmärgiga minimeerida karjamaade paljakssõõmist, mulla kinnitrappimist, erosiooni või loomade või nende sõnniku põhjustatud reostust;
  - v) mahepõllumajanduslikku karja hoitakse muust karjast eraldi. Mahepõllumajanduslike loomade karjatamine tavamaal ja muude loomade karjatamine mahepõllumajanduslikul maal on teatavatel piiratud tingimustel siiski lubatud;
  - vi) kariloomade lõastamine või teistest eraldamine on keelatud, välja arvatud üksikute loomade puhul piiratud ajavahemikuks, niivõrd kuiivõrd see on põhjendatud turva-, heaolu- või veterinaarloomade tervisele;
  - vii) eluskarja transportimise kestust minimeeritakse;
  - viii) mis tahes kannatuste tekitamine, sealhulgas vigastamine, viiakse miinimumini looma kogu eluea jooksul, sealhulgas tapmise ajal;
  - ix) mesilad paigutatakse piirkondadesse, kus on tagatud, et nektari- ja õietolmuallikad koosnevad põhiliselt mahepõllumajanduslikest kultuuridest või, kui see on asjakohane, looduslikest taimedest või muudel kui mahemeetoditel majandatud metsadest või taimedest, mida on töödeldud ainult keskkonda vähemõjutavatel meetoditel. Mesilad paigutatakse piisavalt kaugele allikatest, mis võivad põhjustada mesindussaaduste saastumist või mõjuda halvasti mesilaste tervisele;
  - x) mesinduses kasutatavad tarud ja inventar valmistakse peamiselt looduslikest materjalidest;
  - xi) mesindussaaduste kogumisel on keelatud mesilaste hävitamine kärgedes;
- c) tõuaretusega seotud põhimõtted:
- i) paljundamisel kasutatakse looduslikke meetodeid. Kunstlik seemendamine on siiski lubatud;
  - ii) paljunemist ei mõjutata hormoonide või sarnaste ainete abil, välja arvatud juhul, kui on tegemist üksiklooma veterinaaraviga;
  - iii) teisi kunstliku paljundamise viise, nagu kloonimine ja embrüo siirdamine, ei kasutata;
  - iv) valitakse sobivad tõud. Tõuvalik aitab ka vältida mis tahes kannatuste tekitamist ning vajadust loomi vigastada;
- d) söödaga seotud põhimõtted:
- i) peamiselt saadakse loomasööt põllumajandusettevõttest, kus loomi peetakse, või sama piirkonna muudest mahepõllumajandusettevõtetest;
  - ii) karja tuleb sööta mahepõllumajandusliku söödaga, mis vastab looma toitainevajadustele tema arengu eri etappidel. Osa söödast võib sisaldada sööta, mis on pärit põllumajandusettevõtetest, mis on mahepõllumajanduslikule tootmisele üle minemas;

▼B

- iii) loomadel, välja arvatud mesilased, on pidev juurdepääs karjamaale või koresöödale;
  - iv) taimset päritolu söödamerjale, mis ei ole mahepõllumajanduslikud, loomset ja mineraalset päritolu söödamerjale, söödalisan-deid, teatavaid loomasöödana kasutatavaid tooteid ja abiaineid kasutatakse ainult juhul, kui neid on artikli 16 alusel lubatud mahepõllumajanduslikus tootmises kasutada;
  - v) kasvustimulaatoreid ja sünteetilisi aminohappeid ei kasutata;
  - vi) imemiseas imetajaid toidetakse loodusliku, eelistatult emapiimaga;
- e) haiguste ennetamise ja veterinaarraviga seotud põhimõtted:
- i) haiguste ennetamine põhineb tõugude ja liinide valikul, karjakasvatustaval, kõrgekvaliteedilisel söödal ja liikumisel, asjakohasel loomkoormusel ning pidamisel asjakohastes hügieenitingimustes;
  - ii) haigusi ravitakse kohe nende ilmnemisel, et vältida loomade piinlemist. Vajaduse korral ja rangeid nõudeid järgides võib kasutada keemiliselt sünteetiliselt allopaatilisi veterinaarravimeid, sealhulgas antibiootikume, kui fütoterapeutilised, homöopaatilised ja muud tooted selleks ei sobi. Eelkõige sätestatakse piiranguid seoses ravikuuri kestuse ja keeluaegadega;
  - iii) immunoloogiliste veterinaarravimite kasutamine on lubatud;
  - iv) ühenduse õigusaktide alusel ette nähtud inimeste ja loomade tervise kaitsega seotud ravi on lubatud;
- f) loomapidamishoonete ja rajatiste puhastamiseks ja desinfitseerimiseks kasutatakse puhastus- ja desinfitseerimisvahendeid ainult juhul, kui neid on artikli 16 alusel lubatud mahepõllumajanduslikus tootmises kasutada.
2. Käesolevas artiklis sisalduvate tootmiseeskirjade rakendamiseks vajalikud meetmed ja tingimused võetakse vastu artikli 37 lõikes 2 osutatud korras.

*Artikkel 15***Vesiviljelusloomade tootmiseeskirjad**

1. Lisaks artiklis 11 sätestatud põllumajandusliku tootmise üldeeskirjadele kohaldatakse vesiviljelusloomade tootmise suhtes järgmisi eeskirju:
- a) vesiviljelusloomade päritoluga seotud põhimõtted:
    - i) mahepõllumajanduslik vesiviljelus põhineb mahepõllumajanduslikust sugukarjast ja mahepõllumajanduslikest ettevõtetest pärit noorloomade kasvatamisel;
    - ii) kui mahepõllumajanduslikust sugukarjast või mahepõllumajanduslikest ettevõtetest pärit noorloomi pole saada, võib ettevõttesse eritingimustel tuua loomi, mida ei ole kasvatatud mahepõllumajanduslikult;

▼B

- b) kasvatamistavadega seotud põhimõtted:
- i) loomapidamisega seotud töötajatel on vajalikud loomade tervise ja heaoluga seotud põhiteadmised ja oskused;
  - ii) kasvatustavade, sealhulgas söötmise, rajatiste planeerimise, loomkoormuse ja vee kvaliteedi puhul on tagatud, et loomade arengulised, füsioloogilised ja käitumuslikud vajadused on rahuldatud;
  - iii) kasvatustavadega viiakse miinimumini ettevõtte keskkonda kahjustav mõju, sealhulgas kasvatatavate loomade pääs keskkonda;
  - iv) mahepõllumajanduslikke loomi hoitakse muudest vesiviljelusloomadest eraldi;
  - v) transpordi ajal tagatakse loomade heaolu;
  - vi) mis tahes kannatuste tekitamine loomadele, sealhulgas tapmise ajal, viiakse miinimumini;
- c) tõuaretusega seotud põhimõtted:
- i) polüploidisuse indutseerimist, kunstlikku hübriidiseerimist, kloonimist ja ühesooliste liinide tootmist ei kasutata, välja arvatud käsitsi väljavalimise puhul;
  - ii) valitakse sobivad liinid;
  - iii) sätestatakse sugukarja majandamise, tõuaretuse ja noorloomade tootmise tingimused konkreetsete liikide puhul;
- d) kalade ja vähkide söödaga seotud põhimõtted:
- i) loomi tuleb sööta söödaga, mis vastab looma toitainevajadustele tema arengu eri etappidel;
  - ii) sööda taimne osa pärineb mahepõllumajanduslikust tootmisest ja sööda veeloomadest valmistatud osa pärineb kalavarude säästvast kasutamisest;
  - iii) taimset päritolu mittemahepõllumajanduslikke söödamerjale, loomset ja mineraalset päritolu söödamerjale, söödalisandeid, teatavaid loomasöödana kasutatavaid tooteid ja abiaineid kasutatakse ainult juhul, kui nende kasutamine mahepõllumajanduslikus tootmises on lubatud artikli 16 alusel;
  - iv) kasvustimulaatoreid ja sünteetilisi aminohappeid ei kasutata;
- e) kahepoolmeliste karploomade ja muude liikide puhul, mida ei söödeta, vaid mis toituvad looduslikust planktonist:
- i) sellised filtrijad loomad rahuldavad kogu oma toitumisvajaduse looduslikult, välja arvatud haudejaamades ja kasvuvaladel kasvatavad noorloomad;
  - ii) neid kasvatatakse vees, mis vastab määruse (EÜ) nr 854/2004 II lisas määratletud A- või B-klassi aladele kehtestatud nõuetele;
  - iii) kasvukohad on direktiivi 2000/60/EÜ määratluse kohaselt ökoloogiliselt kvaliteetsed ja, olenevalt selle rakendamisest, direktiivi 2006/113/EÜ kohaldamisalasse kuuluvate määratud veealadega võrdväärse kvaliteediga;

▼B

- f) haiguste ennetamise ja veterinaarraviga seotud põhimõtted:
- i) haiguste ennetamine põhineb loomade pidamisel sobiva kohavaliikuga saavutatavates optimaalsetes tingimustes, ettevõtte optimaalsel planeerimisel, headel kasvatus- ja majandamistavadel, sealhulgas ruumide regulaarsel puhastamisel ja desinfitseerimisel, kõrgekvaliteedilisel söödal, asjakohasel loomkoormusel ning tõugude ja liinide valikul;
  - ii) haigusi ravitakse kohe nende ilmnemisel, et vältida loomade piinlemist. Vajaduse korral ja rangeid nõudeid järgides võib kasutada keemiliselt sünteetud allopaatilisi veterinaarravimeid, sealhulgas antibiootikume, kui fütoterapeutilised, homöopaatilised ja muud tooted selleks ei sobi; eelkõige sätestatakse piiranguid seoses ravikuuri kestuse ja keeluaegadega;
  - iii) immunoloogiliste veterinaarravimite kasutamine on lubatud;
  - iv) ühenduse õigusaktide alusel ette nähtud inimeste ja loomade tervise kaitsega seotud ravi on lubatud;
- g) tiikide, puuride, loomapidamishoonete ja rajatiste puhastamiseks ja desinfitseerimiseks kasutatakse puhastus- ja desinfitseerimisvahendeid ainult juhul, kui nende kasutamine mahepõllumajanduslikus tootmises on lubatud artikli 16 alusel.
2. Käesolevas artiklis sisalduvate tootmiseeskirjade rakendamiseks vajalikud meetmed ja tingimused võetakse vastu artikli 37 lõikes 2 osutatud korras.

*Artikkel 16***Põllumajanduslikus tootmises kasutatavad tooted ja ained ning nende kasutamise lubamise kriteeriumid**

1. Komisjon annab artikli 37 lõikes 2 osutatud korras loa kasutada mahepõllumajanduslikus tootmises ning kannab piiratud loetellu tooted ja ained, mida võib mahepõllumajanduses kasutada järgmistel eesmärkidel:
- a) taimekaitsevahenditena;
  - b) väetiste ja mullaomaduste parandajatena;
  - c) taimset päritolu mitterahepõllumajanduslike söödamerjalidena, loomset ja mineraalset päritolu söödamerjalidena ja teatavate loomasöödas kasutatavate ainetena;
  - d) söödalisanditena ja abiainetena;
  - e) tiikide, puuride, loomapidamishoonete ja rajatiste puhastamiseks ja desinfitseerimiseks kasutatavate toodetena;
  - f) taimede tootmiseks kasutatavate hoonete ja rajatiste, sealhulgas põllumajandusettevõtte laoruumide puhastamiseks ja desinfitseerimiseks kasutatavate toodetena.

▼B

Piiratud loetelus sisalduvaid tooteid ja aineid võib kasutada ainult ulatuses, mis on asjaomaste liikmesriikide põllumajanduses üldiselt lubatud asjakohaste ühenduse sätete või ühenduse õigusaktidega kooskõlas olevate siseriiklike sätete alusel.

2. Lõikes 1 nimetatud toodete ja ainete kasutamise lubamisel lähtutakse II jaotises sätestatud eesmärkidest ja põhimõtetest ning järgmistest üld- ja erikriteeriumidest, mida hinnatakse tervikuna:

a) nende kasutamine on vajalik säästvaks tootmiseks ja oluline kavandatud kasutuse seisukohalt;

b) kõik tooted ja ained on taimset, loomset, mikroobset või mineraalset päritolu, välja arvatud juhul, kui sellist päritolu tooteid või aineid ei ole saada piisavas koguses või piisava kvaliteediga või kui alternatiivid puuduvad;

c) lõike 1 punktis a osutatud toodete suhtes kohaldatakse järgmisi tingimusi:

i) nende kasutamine on oluline kahjulike organismide või konkreetse haiguse tõrjeks, mille jaoks ei ole muid bioloogilisi, füüsilisi või aretuslikke võimalusi või maaviljelustavasid või muid tõhusaid majandamistavasid;

ii) kui tooted ei ole taimset, loomselt, mikroobset või mineraalset päritolu ning ei ole identsed nende loodusliku vormiga, võib nende kasutamist lubada ainult juhul, kui nende kasutamistingimused välistavad igasuguse otsese kokkupuute taime söödavate osadega;

d) lõike 1 punktis b osutatud toodete puhul on nende kasutamine oluline mullaviljakuse saavutamiseks või säilitamiseks, taimede konkreetsete toitainevajaduste rahuldamiseks või konkreetsetel mullaomaduste parandamise eesmärkidel;

e) lõike 1 punktides c ja d osutatud toodete suhtes kohaldatakse järgmisi tingimusi:

i) need on vajalikud loomade tervise, heaolu ja elujõulisuse säilitamiseks ning selleks, et aidata tagada nõuetekohast söödavalikut, mis vastab asjaomaste liikide füsioloogilistele ja käitumisvajadustele, või kui kõnealuse sööda tootmine või säilitamine oleks selliste ainete kasutamiseta võimatu;

ii) mineraalset päritolu sööt, mikroelemendid, vitamiinid või provitamiinid on looduslikku päritolu. Nimetatud ainete puudumisel võib anda loa kasutada mahepõllumajanduslikus tootmises keemiliselt täpselt määratletud analoogseid aineid.

3. a) Komisjon võib artikli 37 lõikes 2 osutatud korras kehtestada tingimused ja piirangud seoses põllumajandustoodetega, mille puhul võib lõikes 1 nimetatud tooteid ja aineid kasutada, nende kasutusmeetodi, annuse, kasutamise ja põllumajandustoodetega kokkupuutumise ajalised piirangud ning vajaduse korral otsustab nimetatud toodete ja ainete kasutusest kõrvaldamise.

▼B

- b) Kui liikmesriik on seisukohal, et toode või aine tuleks kanda lõikes 1 osutatud loetelusse või sellest välja arvata, või et punktis a nimetatud kasutustingimusi tuleks muuta, siis tagab liikmesriik, et saadab komisjonile ja teistele liikmesriikidele ametliku dokumendi, milles esitab loetelusse kandmise, sellest välja arvamise või kasutustingimuste muutmise põhjendused.

Kasutustingimuste muutmise või loetelust väljaarvamise taotlused ning sellekohased otsused avaldatakse.

- c) Enne käesoleva määruse vastuvõtmist käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud eesmärkidega samadel eesmärkidel kasutatud toodete ja ainete kasutamine võib jätkuda ka pärast määruse vastuvõtmist. Igal juhul võib komisjon nimetatud tooted või ained kasutuselt kõrvaldada vastavalt artikli 37 lõikele 2.

4. Liikmesriigid võivad oma territooriumil reguleerida ka toodete ja ainete mahepõllumajanduses kasutamist eesmärkidel, mis erinevad lõikes 1 nimetatutest, tingimusel et nende kasutamine vastab II jaotise eesmärkidele ja põhimõtetele ja lõikes 2 sätestatud üld- ja erikriteeriumitele ning ei ole vastuolus ühenduse õigusega. Asjaomane liikmesriik teavitab sellistest siseriiklikest eeskirjadest teisi liikmesriike ja komisjoni.

5. Mahepõllumajanduses on lubatud kasutada tooteid ja aineid kategooriatest, mis ei ole hõlmatud lõigetega 1 ja 4, lähtudes II jaotises sätestatud eesmärkidest ja põhimõtetest ning käesoleva artikli üldkriteeriumitest.

Artikkel 17

Üleminek

1. Mahepõllumajanduslikku tootmist alustavate põllumajandusettevõtete suhtes kohaldatakse järgmisi eeskirju:

- a) üleminekuage algab kõige varem ajast, kui ettevõtja on mahepõllumajandusliku tootmise alustamisest pädevatele asutustele teatanud ning esitanud oma ettevõtte kontrollsüsteemi kohaldamiseks vastavalt artikli 28 lõikele 1;
- b) üleminekuajal kohaldatakse kõiki käesoleva määrusega kehtestatud eeskirju;
- c) määratakse kindlaks konkreetsete taime- või loomaliikide kasvatuses suhtes kohaldatavad üleminekuajad;
- d) põllumajandusettevõttes, mis on osaliselt mahepõllumajandusliku tootmisega ja osaliselt mahepõllumajanduslikule tootmisele üleminev, eraldab ettevõtja mahepõllumajanduslikult toodetud tooted mahepõllumajanduslikule tootmisele ülemineku käigus toodetud toodetest ja peab loomi eraldi või kergesti eraldataval viisil ning registreerib nõuetekohaselt eraldatuse tõestamiseks vajalikud andmed;
- e) eespool nimetatud üleminekuperioodi kindlaksmääramiseks võib arvesse võtta vahetult üleminekuaja algusele eelneva perioodi, kui teatavad tingimused kattuvad;
- f) punktis c nimetatud üleminekuaja jooksul toodetud loomi ja loomseid tooteid ei turustata toodete märgistamisel ja reklaamimisel kasutatava artiklites 23 ja 24 osutatud tähistusega.

▼B

2. Käesolevas artiklis sisalduvate eeskirjade rakendamiseks vajalikud meetmed ja tingimused ning eelkõige lõike 1 punktides c–f osutatud ajavahemikud määratletakse artikli 37 lõikes 2 osutatud korras.

*3. PEATÜKK****Töödeldud sööda tootmine****Artikkel 18***Töödeldud sööda tootmise üldeskirjad**

1. Mahepõllumajandusliku töödeldud sööda tootmine hoitakse ajas ja ruumis eraldi muu töödeldud sööda tootmisest.
2. Mahepõllumajanduslikke või üleminekujärgus toodetud söödamaaterjale ei kasutata mahepõllumajandusliku sööda koostises samal ajal muudel meetoditel toodetud samasuguste söödamaaterjalidega.
3. Mahepõllumajanduslikus tootmises kasutatavaid või töödeldavaid söödamaaterjale ei töödelda keemiliselt sünteetisid orgaaniliste lahuste abil.
4. Ei kasutata aineid ja meetodeid, mis taastavad mahepõllumajandusliku sööda töötlemisel ja ladustamisel kaduma läinud omadusi, parandavad kõnealuste toodete töötlemisel esinenud hooletuse tagajärgi või võivad olla eksitavad toodete tegeliku laadi osas.
5. Käesolevas artiklis sisalduvate tootmiseeskirjade rakendamiseks vajalikud meetmed ja tingimused võetakse vastu artikli 37 lõikes 2 osutatud korras.

*4. PEATÜKK****Töödeldud toidu tootmine****Artikkel 19***Töödeldud toidu tootmise üldeskirjad**

1. Mahepõllumajandusliku töödeldud toidu valmistamine hoitakse ajas ja ruumis eraldi muust toidust.
2. Mahepõllumajandusliku töödeldud toidu koostise suhtes kohaldatakse järgmisi tingimusi:
  - a) toote valmistamiseks kasutatakse peamiselt põllumajanduslikku päritolu koostisosi; tegemaks kindlaks, kas toode on valmistatud peamiselt põllumajanduslikku päritolu koostisosadest, ei võeta arvesse sellele lisatud vett ja keedusoola;
  - b) lisandeid, abiaineid, lõhna- ja maitseaineid, mikroorganisme ja ensüüme sisaldavaid valmistisi, mineraale, mikroelemente, vitamiine ning aminohappeid ja teisi mikrotoitaineid kasutatakse toiduainetes konkreetsel tootmisalasel eesmärgil ainult juhul, kui nende kasutamine mahepõllumajanduslikus tootmises on artikli 21 kohaselt lubatud;
  - c) muid kui mahepõllumajanduslikke põllumajanduslikke koostisosi võib kasutada ainult juhul, kui nende kasutamine mahepõllumajanduslikus tootmises on lubatud artikli 21 kohaselt või kui liikmesriik on andnud loa nende ajutiseks kasutamiseks;

▼B

- d) mahepõllumajanduslik koostisosa ei või esineda koos sama koostisosaga, mis ei ole mahepõllumajanduslik või on üleminekujärgus mahepõllumajanduslikule tootmisele;
- e) üleminekujärgus olevast põllumajandusettevõttest pärit taimedest toodetud toit sisaldab vaid üht põllumajanduslikku päritolu taimset koostisosa.
3. Ei kasutata aineid ja muid meetodeid, mis taastaksid mahepõllumajandusliku toidu töötlemisel ja ladustamisel kaduma läinud omadusi, parandaksid kõnealuste toodete töötlemisel esinenud hooletuse tagajärgi või võiksid olla eksitavad toodete tegeliku laadi osas.

Käesolevas artiklis sisalduvate tootmiseeskirjade rakendamiseks vajalikud meetmed ning eelkõige töötlemismeetodid ja liikmesriikide lõike 2 punktis c nimetatud ajutise kasutamise loa andmise tingimused võetakse vastu artikli 37 lõikes 2 osutatud korras.

*Artikkel 20***Mahepõllumajandusliku pärimi tootmise üldeeskirjad**

1. Mahepõllumajandusliku pärimi tootmiseks kasutatakse ainult mahepõllumajanduslikult toodetud substraate. Muid tooteid ja aineid võib kasutada ainult juhul, kui nende kasutamine mahepõllumajanduslikus tootmises on artikli 21 kohaselt lubatud.
2. Mahepõllumajanduslik pärim ei või esineda mahepõllumajanduslikus toidus koos mittemahepõllumajandusliku pärimiga.
3. Üksikasjalikud tootmiseeskirjad võib sätestada artikli 37 lõikes 2 osutatud korras.

*Artikkel 21***Teatavate toodete ja ainete töötlemisel kasutamise kriteeriumid**

1. Artikli 19 lõike 2 punktides b ja c osutatud toodete ja ainete mahepõllumajanduslikus tootmises kasutamise loa andmisel ja nende lisamisel toodete ja ainete piiratud loetelusse lähtutakse II jaotises sätestatud eesmärkidest ja põhimõtetest ning järgmistest kriteeriumidest, mida hinnatakse tervikuna:

- i) käesoleva peatüki kohaselt kasutada lubatud alternatiivid puuduvad;
- ii) nimetatud toodete kasutamiset ei oleks võimalik toitu toota või säilitada või täita ühenduse õigusaktide alusel kehtestatud toitumisnõudeid.

Lisaks esinevad artikli 19 lõike 2 punktis b osutatud tooted ja ained looduslikult ning neid võib ainult mehhaaniliselt, füüsiliselt, bioloogiliselt, ensümaatilisel või mikrobioloogiliselt töödelda, kui kõnealused tooted ja ained ei ole looduslikul kujul turul kättesaadavad piisavas koguses või piisava kvaliteediga.

▼B

2. Komisjon otsustab käesoleva artikli lõikes 1 osutatud toodete ja ainete kasutamise lubamise ning nende lisamise piiratud loetelusse artikli 37 lõikes 2 osutatud korras ning kehtestab nende konkreetseid kasutustingimused ja -piirangud ning vajaduse korral kasutusest kõrvaldamise.

Kui liikmesriik on seisukohal, et toode või aine tuleks kanda lõikes 1 osutatud loetelusse või sellest välja arvata, või et kõnealuses lõikes nimetatud kasutustingimusi tuleks muuta, siis tagab liikmesriik, et saadab komisjonile ja teistele liikmesriikidele ametliku dokumendi, milles esitab loetelusse kandmise, sellest välja arvamise või kasutustingimuste muutmise põhjendused.

Kasutustingimuste muutmise või loetelust väljaarvamise taotlused ning sellekohased otsused avaldatakse.

Toodete ja ainete, mida on kasutatud enne käesoleva määruse vastuvõtmist ning mis kuuluvad artikli 19 lõike 2 punktide b ja c reguleerimisalasse, kasutamist võib jätkata ka pärast määruse vastuvõtmist. Igal juhul võib komisjon nimetatud tooted või ained kasutuselt kõrvaldada vastavalt artikli 37 lõikele 2.

5. PEATÜKK

Paindlikkus*Artikkel 22***Erandlikud tootmiseeskirjad**

1. Komisjon võib artikli 37 lõikes 2 osutatud korras ja vastavalt käesoleva artikli lõikega 2 ettenähtud tingimustele ning II jaotises esitatud eesmärkide ja põhimõtete kohaselt lubada erandeid 1.–4. peatükis sätestatud tootmiseeskirjadest.

2. Lõikes 1 osutatud erandeid vähendatakse miinimumini ja vajaduse korral piiratakse ajaliselt ning neid võib ette näha ainult järgmistel juhtudel:

- a) kui erandid on vajalikud mahepõllumajandusliku tootmise alustamiseks või jätkumise tagamiseks põllumajandusettevõtetes, mida mõjutavad kliimaatilistest, geograafilistest või struktuurilistest tingimustest tulenevad piirangud;
- b) kui erandid on vajalikud juurdepääsu tagamiseks söödale, seemnetele ja vegetatiivsele paljundusmaterjalile, elusloomadele ning muudele põllumajanduslikele sisenditele, kui nimetatud sisendid ei ole turul kättesaadavad mahepõllumajanduslikul kujul;
- c) kui erandid on vajalikud juurdepääsu tagamiseks põllumajanduslikku päritolu koostisosadele, kui nimetatud koostisosad ei ole turul kättesaadavad mahepõllumajanduslikul kujul;
- d) kui erandid on vajalikud mahepõllumajandusliku loomakasvatuse korraldusega seotud eriprobleemide lahendamiseks;
- e) kui erandid on vajalikud seoses artikli 19 lõike 2 punktis b osutatud spetsiifiliste toodete ja ainete kasutamisega töötlemisel, et tagada hästi tuntud toidukaupade tootmine mahepõllumajanduslikul kujul;
- f) kui mahepõllumajandusliku tootmise jätkamise või taasalustamise võimaldamiseks pärast katastroofi on vaja rakendada ajutisi meetmeid;

▼B

- g) kui artikli 19 lõike 2 punktis b sätestatud lisandite ja muude ainete või artikli 16 lõike 1 punktis d sätestatud söödalisandite ja muude ainete kasutamine on vajalik, kuid sellised ained, mis ei ole toodetud GMOde abil, ei ole turul kättesaadavad;
- h) kui artikli 19 lõike 2 punktis b sätestatud lisandite ja muude ainete või artikli 16 lõike 1 punktis d sätestatud söödalisandite ja muude ainete kasutamine on nõutav ühenduse või liikmesriikide õigusaktide alusel.
3. Komisjon võib artikli 37 lõikes 2 osutatud korras näha ette eritingimused lõikes 1 sätestatud erandite kohaldamiseks.

IV JAOTIS

MÄRGISTAMINE*Artikkel 23***Mahepõllumajandusliku tootmisega seotud mõistete kasutamine**

1. Käesolevas määruses peetakse toodet mahepõllumajanduslikule tootmismeetodile viitava märgistusega tooteks juhul, kui märgistamisel, reklaamimisel või äridokumentides kasutatakse kõnealuse toote, selle koostisosade või söödamaterjalide kirjeldamiseks mõisteid, millega antakse ostjale teada, et kõnealune toode, selle koostisosad või söödamaterjal on valmistatud vastavalt käesolevas määruses sätestatud eeskirjadele. Kogu ühenduses ja igas ühenduse keeles võib käesolevas määruses sätestatud või määrusest tulenevatele nõuetele vastava toote märgistamisel ning reklaamimisel kasutada eelkõige lisa loetletud mõisteid ning nende tuletisi või deminutiive nagu „mahe-“ ja „öko-“ kas eraldi või kombineerituna.

Elusloomade või töötlemata põllumajandustoodete märgistamisel ja reklaamimisel võib kasutada mahepõllumajanduslikule tootmisviisile viitavaid mõisteid vaid siis, kui lisaks on ka kõnealuse toote kõik koostisosad toodetud vastavalt käesolevas määruses sätestatud eeskirjadele.

2. Lõikes 1 osutatud mõisteid ei kasutata kusagil ühenduses ega üheski ühenduse keeles selliste toodete märgistamiseks, reklaamimiseks ja neid puudutavates äridokumentides, mis ei vasta käesoleva määruse nõuetele, välja arvatud juhul, kui neid ei kasutata toidus või söödas sisalduvate põllumajandustoodete kohta või kui neil puudub ilmne seos mahepõllumajandusliku tootmisega.

Lisaks sellele hoidutakse märgistamisel või reklaamimisel selliste mõistete (sealhulgas kaubamärkides kasutatavate mõistete) või meetodite kasutamisest, mis võiksid tarbijat või kasutajat eksitada, jättes neile mulje, et toode või selle koostisosad vastavad käesoleva määruse nõuetele.

3. Lõikes 1 osutatud mõisteid ei kasutata toote puhul, mille märgistuses või reklaamis tuleb viidata GMOde sisaldusele, mis sisaldab GMOsid või mis on vastavalt ühenduse sätetele toodetud GMOdest.

4. Töödeldud toiduainete puhul võib lõikes 1 nimetatud mõisteid kasutada:

a) müüginimetuses, kui:

- i) töödeldud toiduaine vastab artikli 19 nõuetele;

▼B

- ii) mahepõllumajanduslikud koostisosad moodustavad vähemalt 95 % selle põllumajanduslikku päritolu koostisosade kaalust;
- b) ainult koostisosade loetelus, kui toiduaine vastab artikli 19 lõike 1 ning artikli 19 lõike 2 punktide a, b ja d nõuetele;
- c) koostisosade loetelus ja müüginimetusega samal väljal, kui:
  - i) põhiliseks koostisosaks on jahi- või kalastussaadus;
  - ii) toiduaine sisaldab muid põllumajanduslikku päritolu koostisosi, mis kõik on mahepõllumajanduslikud;
  - iii) toiduaine vastab artikli 19 lõike 1 ning artikli 19 lõike 2 punktide a, b ja d nõuetele.

Koostisosade loetelus näidatakse ära, millised koostisosad on mahepõllumajanduslikud.

Käesoleva lõike punktide b ja c kohaldamise korral võib mahepõllumajanduslikule tootmismeetodile viidata üksnes seoses mahepõllumajanduslike koostisosadega ning koostisosade loetelus näidatakse ära mahepõllumajanduslike koostisosade koguprotsent põllumajanduslikku päritolu koostisosade üldkogusest.

Mõisted ja eelmises alalõigus osutatud protsentuaalne osakaal on sama värvi ja suurusega ning samasuguses kirjas kui muud koostisosade loetelus esitatud tähised.

5. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, et tagada vastavus käesoleva artikliga.

6. Komisjon võib artikli 37 lõikes 2 osutatud korras kohandada lisan esitatud mõistete loetelu.

Artikkel 24

Kohustuslikud tähised

1. Artikli 23 lõikes 1 osutatud mõistete kasutamisel:
  - a) märgitakse etiketile ka artikli 27 lõikes 10 osutatud koodnumber, mis on antud kontrolliasutusele või -organile, kes teostab kontrolli kõige viimase tootmis- või ettevalmistustoimingu teinud ettevõtja üle;
  - b) kasutatakse kinnispakendis toidu puhul pakendil ka artikli 25 lõikes 1 osutatud ühenduse logo;
  - c) ühenduse logo kasutamise korral märgitakse logoga samale väljale koht, kus toodeti põllumajanduslikud toorained, millest toode koosneb, kasutades selleks vastavalt sobivusele üht järgmistest kujudest:
    - „ELi põllumajandus”, kui põllumajanduslik tooraine on toodetud ELis;
    - „ELi-väline põllumajandus”, kui põllumajanduslik tooraine on toodetud kolmandates riikides;
    - „ELi-sisene/-väline põllumajandus”, kui osa põllumajanduslikust toorainest on toodetud ühenduses ja osa kolmandas riigis.

Ülalnimetatud tähistuse „EL” või „ELi-väline” võib asendada või seda täiendada riigi nimetusega, kui kõik põllumajanduslikud toorained, millest toode koosneb, on toodetud kõnealuses riigis.

▼B

Ülalnimetatud tähistuse puhul võib arvestamata jätta koostisosade väikesed kogused, tingimusel et arvestamata jäetud koostisosade üldmass ei ületa 2 % põllumajanduslikku päritolu toorainete üldmassist.

Ülalnimetatud tähistus ei ole värvi, suuruse ega kirja poolest silmatorikavam kui toote müüginimetus.

Artikli 25 lõikes 1 osutatud ühenduse logo ja esimeses lõigus osutatud tähistuse kasutamine kolmandatest riikidest imporditud toodete puhul on vabatahtlik. Kui etiketil esineb artikli 25 lõikes 1 osutatud ühenduse logo, kasutatakse etiketil ka esimeses lõigus osutatud tähistust.

2. Lõikes 1 osutatud tähised paigutatakse selgesti nähtavale kohale, nii et need oleksid kergesti märgatavad, selgesti loetavad ning neid ei oleks võimalik kustutada.

3. Komisjon kehtestab artikli 37 lõikes 2 osutatud korras erikriteeriumid lõike 1 punktides a ja c osutatud tähistes esitusviisi, koostisosade ja suuruse kohta.

*Artikkel 25***Mahepõllumajandusliku tootmise logod**

1. Ühenduse mahepõllumajandusliku tootmise logo võib kasutada käesoleva määruse nõuetele vastavate toodete märgistamisel, esitlemisel ja reklaamimisel

Ühenduse logo ei kasutata üleminekujärgus olevatest põllumajandusettevõtetest pärit toodete ja artikli 23 lõike 4 punktides b ja c osutatud toiduainete puhul.

2. Riiklike või erasektori logosid võib kasutada käesoleva määruse nõuetele vastavate toodete märgistamisel, esitlemisel ja reklaamimisel.

3. Komisjon kehtestab artikli 37 lõikes 2 osutatud korras erikriteeriumid ühenduse logo esitusviisi, koostisosade, suuruse ja kujunduse kohta.

*Artikkel 26***Märgistamisega seotud erinõuded**

Komisjon kehtestab artikli 37 lõikes 2 osutatud korras märgistamise ja selle koostisosade erinõuded, mida kohaldatakse:

- a) mahepõllumajanduslikule loomasöödale;
- b) üleminekujärgus olevatest põllumajandusettevõtetest pärit taimsetele toodetele;
- c) vegetatiivsele paljundusmaterjalile ja külviseemnele.

V JAOTIS
KONTROLL

Artikkel 27

Kontrollsüsteem

1. Liikmesriigid loovad kontrollsüsteemi ja määravad käesoleva määrusega ettenähtud kohustuste kontrollimise eest vastutavaks ühe või mitu pädevat asutust kooskõlas määrusega (EÜ) nr 882/2004.

2. Lisaks määruses (EÜ) nr 882/2004 sätestatud tingimustele sisaldab käesoleva määrusega loodud kontrollsüsteem vähemalt ettevaatus- ja kontrollimeetmete kohaldamist, mis komisjon võtab vastu artikli 37 lõikes 2 osutatud korras.

3. Käesoleva määruse kontekstis määratakse kontrolli laad ja sagedus kindlaks käesolevas määruses sätestatud nõuete järgimise eiramise ja rikkumise ohu esinemise hindamise alusel. Igal juhul kontrollitakse kõigi ettevõtjate, välja arvatud vaid kinnispakis toodetega kauplevad hulgimüüjate ja artikli 28 lõikes 2 kirjeldatud lõpptarbijatele või -kasutajatele müüvate ettevõtjate puhul nõuetele vastavust vähemalt kord aastas.

4. Pädev asutus võib:

- a) oma kontrollipädevuse ühele või mitmele muule kontrolliasutusele üle anda. Kontrolliasutused pakuvad piisavaid objektiivsuse ja erapooletuse tagatise ning nende käsutuses on kvalifitseeritud töötajad ja oma ülesannete täitmiseks vajalikud ressursid;
- b) kontrolliülesanded ühele või mitmele kontrollorganile delegeerida. Sellisel juhul määrab liikmesriik kindlaks asutuse, mis vastutab kõnealuste organite kinnitamise ja järelevalve eest.

5. Pädev asutus võib delegeerida kontrolliülesanded konkreetsele organile ainult määruse (EÜ) nr 882/2004 artikli 5 lõikes 2 sätestatud tingimustel ning eelkõige kui on olemas:

a) ülesannete täpne kirjeldus, mida kontrollorgan võib täita, ja tingimused, mille kohaselt ta neid täita võib;

b) tõendid selle kohta, et:

- i) kontrollorganil on talle delegeeritud ülesannete täitmiseks nõutavad oskused, varustus ja infrastruktuur;
- ii) kontrollorganil on piisaval arvul sobiva kvalifikatsiooni ja kogemustega töötajaid ning
- iii) kontrollorgan on talle delegeeritud ülesannete täitmisel erapooletu ning vaba igasugusest huvide konfliktist;

c) kontrollorgan on akrediteeritud Euroopa standardi EN 45011 või ISO juhendi 65 (toote sertifitseerimissüsteemidega tegelevate asutuste üldnõuded) *Euroopa Liidu Teataja* C-seerias avaldatud viimase versiooni kohaselt ja kinnitatud pädevate asutuste poolt;

▼B

d) kontrollorgan edastab läbiviidud kontrollide tulemused pädevale asutusele regulaarselt ja alati, kui pädev asutus seda nõuab. Kui kontrolli tulemused näitavad eeskirjade eiramist või viitavad eiramise tõenäosusele, teavitab kontrollorgan sellest viivitamata pädevat asutust;

e) delegeeriva pädeva asutuse ja kontrollorgani vaheline tõhus kooskõlastamine.

6. Lisaks lõike 5 sätetele võtab pädev asutus kontrollorgani kinnitamisel arvesse järgmisi kriteeriume:

a) kontrollorgani tavaline kontrollimenetlus koos üksikasjaliku kirjeldusega kontrollimeetmetest ja ettevaatusabinõudest, mida kontrollorgan rakendab tema poolt kontrollitavate ettevõtjate suhtes;

b) meetmed, mida kontrollorgan kavatses kohaldada eeskirjade eiramise ja/või rikkumise avastamise korral.

7. Pädevad asutused ei tohi kontrollorganitele delegeerida järgmisi ülesandeid:

a) teiste kontrollorganite järelevalve ja auditeerimist;

b) pädevust lubada artiklis 22 osutatud erandeid, välja arvatud juhul, kui see on ette nähtud komisjoni poolt vastavalt artikli 22 lõikele 3 sätestatud eritingimustega.

8. Vastavalt määruse (EÜ) nr 882/2004 artikli 5 lõikele 3 korraldavad kontrolliülesandeid delegeerivad pädevad asutused vastavalt vajadusele kontrollorganite auditeerimist või kontrolli. Kui auditeerimise või kontrolli tulemusena selgub, et kõnealused organid ei suuda neile delegeeritud ülesandeid nõuetekohaselt täita, võib delegeeriv pädev asutus delegeerimise tühistada. Delegeerimine tühistatakse viivitamatult kui kontrollorgan ei rakenda asjakohaseid ja õigeaegseid parandusmeetmeid.

9. Lisaks lõike 8 sätetele pädev astutus:

a) tagab kontrollorgani poolt teostatava kontrolli objektiivsuse ja sõltumatuse;

b) kinnitab kontrolli tõhusust;

c) omab teavet kõigist avastatud eeskirjade eiramistest või rikkumistest ja kohaldatud parandusmeetmetest;

d) tühistab kontrollorgani tegevusloa, kui kontrollorgan ei täida punktide a ja b nõudeid või ei vasta enam lõigetes 5 ja 6 osutatud kriteeriumidele või ei täida lõigetes 11, 12 ja 14 sätestatud nõudeid.

10. Liikmesriigid annavad igale lõikes 4 osutatud kontrolli teostavale kontrolliasutusele või kontrollorganile koodnumbri.

11. Kontrolliasutused ja kontrollorganid tagavad pädevatele asutustele juurdepääsu oma kontori- ja tööruumidesse ning igasuguse teabe või abi, mida pädevad asutused peavad vajalikuks oma käesoleva artikli kohaste kohustuste täitmiseks.

12. Kontrolliasutused ja kontrollorganid tagavad, et nende poolt kontrollitavate ettevõtjate suhtes kohaldatakse vähemalt lõikes 2 osutatud ettevaatusabinõusid ja kontrollimeetmeid.

▼B

13. Liikmesriigid tagavad, et loodud kontrollsüsteem võimaldab iga toote jälgitavust kõigil tootmis-, töötlemis- ja turustamisetappidel vastavalt määruse (EÜ) nr 178/2002 artiklile 18, eelkõige tarbijatele tagatise andmiseks selle kohta, et mahepõllumajanduslikud tooted on toodetud kooskõlas käesoleva määruse nõuetega.

14. Kontrolliasutused ja kontrollorganid esitavad igal aastal hiljemalt 31. jaanuariks pädevatele asutustele nimekirja ettevõtjatest, keda nad eelmisel aastal 31. detsembri seisuga olid kontrollinud. Igal aastal esitatakse hiljemalt 31. märtsiks koondaruande möödunud aasta jooksul läbi viidud kontrollitoimingute kohta.

*Artikkel 28***Kontrollsüsteemi järgimine**

1. Iga ettevõtja, kes toodab, valmistab ette, ladustab või impordib kolmandatest riikidest tooteid artikli 1 lõike 2 mõistes või kes viib nimetatud tooteid turule, teeb enne toodete mahepõllumajanduslikena või mahepõllumajanduslikule tootmisele üleminekul olevatena turuleviimist järgmist:

- a) teavitab oma tegevusest selle liikmesriigi pädevaid asutusi, kus asjaomane tegevus toimub;
- b) lülitab oma ettevõtte artiklis 27 nimetatud kontrollsüsteemi.

Esimest lõiku kohaldatakse ka eksportijatele, kes ekspordivad käesolevas määruses sätestatud tootmiseeskirjade kohaselt toodetud tooteid.

Kui ettevõtja kasutab mõne tegevuse puhul kolmandast isikust alltöövõtjat, peab nimetatud ettevõtja sellegipoolest täitma punktides a ja b osutatud nõudeid ning alltöövõtuna teostatava tegevuse suhtes kohaldatakse kontrollsüsteemi.

2. Liikmesriikidel on õigus mitte kohaldada käesolevat artiklit ettevõtjate suhtes, kes müüvad tooteid otse lõpptarbijale või lõppkasutajale, tingimusel, et nad ei tooda, valmista ette ega ladusta teisiti kui ainult seoses müügipunktiga, või ei impordi asjaomaseid tooteid kolmandatest riikidest ega ole sellist tegevust kolmandast isikust alltöövõtjale üle andnud.

3. Liikmesriigid määravad ametiasutuse või kinnitavad organi selliste teatiste vastuvõtmiseks.

4. Liikmesriigid tagavad, et igal ettevõtjal, kelle tegevus on kooskõlas käesoleva määruse nõuetega ning kes maksab mõistlikku lõivu kontrollikulude katteks, on õigus kuuluda kontrollsüsteemi.

5. Kontrolliasutused ja kontrollorganid peavad nende kontrolli alla kuuluvate ettevõtjate kohta ajakohastatud registrit, mis sisaldab ettevõtjate nimesid ja aadresse. Kõnealune register tehakse huvitatud isikutele kättesaadavaks.

6. Komisjon võtab artikli 37 lõikes 2 osutatud korras vastu rakendamiseeskirjad, milles esitatakse käesoleva artikli lõikes 1 osutatud teavitamise ja kontrollsüsteemi lülitamise üksikasjalik kord, eelkõige seoses käesoleva artikli lõike 1 punktis a nimetatud teavitamises sisalduvate andmetega.

▼B*Artikkel 29***Tõendavad dokumendid**

1. Artikli 27 lõikes 4 osutatud kontrolliasutused ja kontrollorganid väljastavad tõendavaid dokumente igale ettevõtjale, kelle tegevust nad on kontrollinud ja kes oma tegevusvaldkonnas vastab käesoleva määrusega sätestatud nõuetele. Tõendavad dokumendid võimaldavad kindlaks teha vähemalt ettevõtja ja toodete liigi või valiku ning dokumentide kehtivusaja.
2. Ettevõtja kontrollib oma tarnijate tõendavaid dokumente.
3. Lõikes 1 osutatud tõendavate dokumentide vorm koostatakse artikli 37 lõikes 2 osutatud korras ning võttes arvesse elektroonilise sertifitseerimise eelseid.

*Artikkel 30***Rikkumiste ja eeskirjade eiramise korral kasutatavad meetmed**

1. Käesolevas määruses sätestatud nõuetest kinnipidamise eiramise korral tagab kontrolliasutus või kontrollorgan, et kogu asjaomasest nõuete eiramisest mõjutatud tootepartii puhul hoidutakse märgistamisel ja reklaamimisel viitest mahepõllumajanduslikule tootmismeetodile, kui selline meede oleks vastavuses rikutud nõude olulisusega ning eirava tegevuse laadi ja konkreetsete asjaoludega.

Tõsise või pikaajalise mõjuga rikkumiste korral keelab kontrolliasutus või kontrollorgan asjaomasel ettevõtjal märgistuses ja reklaamis mahepõllumajanduslikule tootmismeetodile viitavate toodete turustamise ajavahemikuks, mis lepitakse kokku liikmesriigi pädeva asutusega.

2. Teave eeskirjade eiramise ja rikkumisuhtude kohta, mis mõjutavad toote mahepõllumajanduslikku seisundit, edastatakse viivitamata kontrollorganitele, kontrolliasutustele, pädevatele asutustele, asjaomastele liikmesriikidele ning vajadusel komisjonile.

Teabevahetuse tase sõltub ilmnenu eeskirjade eiramise või rikkumise tõsidusest ja ulatusest.

Komisjon võib artikli 37 lõikes 2 osutatud korras kehtestada täpsed nõuded kõnealuse teabevahetuse vormi ja viisi kohta.

*Artikkel 31***Teabevahetus**

Pädevad asutused, kontrolliasutused ja kontrollorganid vahetavad enda korraldatud kontrollimisi käsitlevat asjakohast teavet teiste pädevate asutuste, kontrolliasutuste ja kontrollorganitega, kui esitatakse taotlus, mida õigustab vajadus tagada toote tootmine vastavuses käesoleva määrusega. Sellist teavet võivad nad vahetada ka omal algatusel.

VI JAOTIS

KAUBAVAHETUS KOLMANDATE RIIKIDEGA

*Artikkel 32***Nõuetele vastavate toodete import**

1. Kolmandast riigist imporditud toote võib viia ühenduse turule mahepõllumajanduslikuna, kui on täidetud järgmised tingimused:

- a) toode vastab käesoleva määruse II, III ja IV jaotise sätetele ning selle tootmist mõjutavatele rakenduseeskirjadele, mis on vastu võetud käesoleva määruse kohaselt;
- b) kõiki ettevõtjaid, sealhulgas eksportijaid on kontrollinud lõike 2 kohaselt tunnustatud kontrolliasutus või kontrollorgan;
- c) asjaomased ettevõtjad suudavad igal ajal esitada importijatele või riiklikele asutustele artiklis 29 osutatud tõendavad dokumendid, mille abil saab kindlaks määrata viimase toimingu teostanud ettevõtja ja kontrollida tema vastavust punktidele a ja b ning mille on väljastanud punktis b osutatud kontrolliasutus või kontrollorgan.

2. Komisjon tunnustab artikli 37 lõikes 2 osutatud korras käesoleva artikli lõike 1 punktis b osutatud kontrolliasutusi ja kontrollorganeid, sealhulgas artiklis 27 osutatud kontrolliasutusi ja kontrollorganeid, kes on pädevad teostama kontrolli ja väljastama käesoleva artikli lõike 1 punktis c osutatud tõendavaid dokumente kolmandates riikides, ning koostab nimetatud kontrolliasutuste ja kontrollorganite loetelu.

Kontrollorganid akrediteeritakse Euroopa standardi EN 45011 või ISO juhendi 65 (toote sertifitseerimissüsteemidega tegelevate asutuste üldnõuded) *Euroopa Liidu Teataja* C-seerias avaldatud viimase versiooni kohaselt. Akrediteerimisasutus viib regulaarselt läbi kontrollorganite tegevuse kohapealset hindamist, jälgimist ja mitmeaastast ümberhindamist.

Tunnustamistaotlusi läbi vaadates palub komisjon kontrolliasutusel või kontrollorganil esitada kõik vajalikud andmed. Komisjon võib samuti teha ekspertidele ülesandeks tutvuda kohapeal tootmiseeskirjade ja asjaomase kontrolliasutuse või kontrollorgani poolt kolmandas riigis läbi viidud kontrollitegevusega.

Tunnustatud kontrolliasutused või kontrollorganid esitavad vastavalt kas akrediteerimisasutuse või pädeva asutuse koostatud hindamisaruanded nende tegevuse kohapealse hindamise, jälgimise ja mitmeaastase ümberhindamise kohta.

Kõnealuste hindamisaruannete põhjal tagab komisjon koos liikmesriikidega tunnustatud kontrolliasutuste ja kontrollorganite asjakohase järelevalve, vaadates korrapäraselt üle nende tunnustatuse. Järelevalve laad määratakse kindlaks käesoleva määruse sätete eiramise ja rikkumise esinemise ohu hindamise alusel.

Artikkel 33

Samaväärsete tagatistega toodete import

1. Kolmandast riigist imporditud toote võib viia ühenduse turule mahepõllumajanduslikuna ka juhul, kui on täidetud järgmised tingimused:

- a) toode on toodetud vastavalt tootmiseeskirjadele, mis on samaväärsed III ja IV jaotises osutatud eeskirjadega;
- b) ettevõtjate suhtes on kohaldatud kontrollimeetmeid, mis on sama tõhusad kui V jaotises osutatud meetmed ning neid on kohaldatud alaliselt ja tõhusalt;
- c) kolmanda riigi ettevõtja on esitanud andmed oma tegevuse kohta kõigis tootmise, ettevalmistamise ja turustamise etappides lõike 2 kohaselt tunnustatud kontrollsüsteemile või lõike 3 kohaselt tunnustatud kontrolliasutusele või kontrollorganile;
- d) tootega on kaasas lõike 2 kohaselt tunnustatud kolmanda riigi pädevate asutuste, kontrolliasutuste või kontrollorganite või lõike 3 kohaselt tunnustatud kontrolliasutuse või kontrollorgani väljastatud kontrollsertifikaat, milles kinnitatakse, et toode vastab käesolevas lõikes sätestatud tingimustele.

Käesolevas lõikes osutatud sertifikaadi originaal on kaupadega kaasas kuni esimese kaubasaajani; seejärel peab importija hoidma sertifikaati pädevale asutusele või kontrollorganile esitamiseks vähemalt kaks aastat.

2. Komisjon võib artikli 37 lõikes 2 osutatud korras tunnustada kolmanda riiki, kelle tootmissüsteem vastab põhimõtetele ja tootmiseeskirjadele, mis on samaväärsed II, III ja IV jaotises sätestatutega ja kelle kontrollimeetmed on sama tõhusad kui V jaotises sätestatud meetmed, ning koostab kõnealuste riikide loetelu. Samaväärsuse hindamisel võetakse arvesse *Codex Alimentarius*'e suuniseid (CAC/GL 32).

Tunnustamisaotlusi läbi vaadates palub komisjon kolmandal riigil esitada kõik vajalikud andmed. Komisjon võib teha ekspertidele ülesandeks tutvuda kohapeal asjaomase kolmanda riigi tootmiseeskirjade ja kontrollimeetmetega.

Tunnustatud kolmandad riigid esitavad igal aastal hiljemalt 31. märtsiks komisjonile lühikese aastaaruande, mis käsitleb kõnealuses kolmandas riigis kehtestatud kontrollimeetmete rakendamist ja jõustamist.

Nimetatud aastaaruannetes sisalduva teabe põhjal tagab komisjon koos liikmesriikidega tunnustatud kolmandate riikide asjakohase järelevalve, vaadates korrapäraselt üle nende tunnustatuse. Järelevalve laad määratakse kindlaks käesoleva määruse sätete eiramise ja rikkumise esinemise ohu hindamise alusel.

3. Toodete puhul, mida ei ole imporditud artikli 32 kohaselt ja mida ei ole imporditud käesoleva artikli lõike 2 kohaselt tunnustatud kolmandast riigist, võib komisjon artikli 37 lõikes 2 osutatud korras tunnustada kontrolliasutusi ja kontrollorganeid, sealhulgas artiklis 27 osutatud kontrolliasutusi ja kontrollorganeid, kes on pädevad teostama kontrollimisi ja väljastama sertifikaate kolmandates riikides lõike 1 kohaldamise eesmärgil, ning koostab kõnealuste kontrolliasutuste ja kontrollorganite loetelu. Samaväärsuse hindamisel võetakse arvesse *Codex Alimentarius*'e suuniseid (CAC/GL 32).

Komisjon vaatab läbi kõik kolmanda riigi kontrolliasutuse või kontrollorgani esitatud tunnustamisaotlused.

▼B

Tunnustamistaotlusi läbi vaadates palub komisjon kontrolliasutusel või kontrollorganil esitada kõik vajalikud andmed. Akrediteerimisasutus või vajadusel pädev asutus viib regulaarselt läbi kontrolliasutuse või kontrollorgani tegevuse kohapealset hindamist, jälgimist ja mitmeaastast ümberhindamist. Komisjon võib samuti teha ekspertidele ülesandeks tutvuda kohapeal tootmiseeskirjade ja asjaomase kontrolliasutuse või kontrollorgani poolt kolmandas riigis läbi viidud kontrollimeetmetega.

Tunnustatud kontrolliasutused või kontrollorganid esitavad vastavalt kas akrediteerimisasutuse või pädeva asutuse koostatud hindamisaruanded nende tegevuse kohapealse hindamise, jälgimise ja mitmeaastase ümberhindamise kohta.

Kõnealuste hindamisaruannete põhjal tagab komisjon koos liikmesriikidega tunnustatud kontrolliasutuste ja kontrollorganite asjakohase järelevalve, vaadates korrapäraselt üle nende tunnustatuse. Järelevalve laad määratakse kindlaks käesoleva määruse sätete eiramise ja rikkumise esinemise ohu hindamise alusel.

VII JAOTIS

LÕPP- JA ÜLEMINEKUSÄTTED*Artikkel 34***Mahepõllumajanduslike toodete vaba liikumine**

1. Pädevad asutused, kontrolliasutused ja kontrollorganid ei tohi tootmismeetodi, märgistamise või kõnealuse meetodi esitusviisiga seotud põhjendustele tuginedes keelata või piirata teise kontrolliasutuse või teise liikmesriigi paikneva kontrollorgani poolt kontrollitud mahepõllumajanduslike toodete turustamist, kui nimetatud tooted vastavad käesoleva määruse nõuetele. Eelkõige ei tohi kehtestada täiendavat kontrolli või rahalisi koormusi lisaks käesoleva määruse V jaotises ettenähtutele.

2. Liikmesriigid võivad kohaldada mahepõllumajandusliku taime- ja loomakasvatuse suhtes oma territooriumil rangemaid eeskirju, kui kõnealused eeskirjad on kohaldatavad ka muule kui mahepõllumajanduslikele tootmisele ja on kooskõlas ühenduse õigusaktidega ning ei keela ega piira väljaspool asjaomase liikmesriigi territooriumi toodetud mahepõllumajanduslike toodete turustamist.

*Artikkel 35***Teabe edastamine komisjonile**

Liikmesriigid edastavad regulaarselt komisjonile järgmise teabe:

- a) pädevate asutuste nimed ja aadressid ning vajadusel nende koodnumbrid ja vastavusmärgid;
- b) kontrollorganite ja asutuste, nende koodnumbrite ja vajadusel nende vastavusmärkide loetelu. Komisjon avaldab regulaarselt kontrolliasutuste ja kontrollorganite loetelu.

Artikkel 36

Statistilised andmed

Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva määruse rakendamiseks ja järelmeetmeteks vajalikud statistilised andmed. Nimetatud statistilised andmed määratletakse ühenduse statistikaprogrammist lähtuvalt.

Artikkel 37

Mahepõllumajandusliku tootmise komitee

1. Komisjoni abistab mahepõllumajandusliku tootmise regulatiivkomitee.
2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikleid 5 ja 7.

Tähtjaks otsuse 1999/468/EÜ artikli 5 lõike 6 tähenduses kehtestatakse kolm kuud.

Artikkel 38

Rakenduseeskirjad

Komisjon võtab artikli 37 lõikes 2 osutatud korras ja II jaotises sätestatud eesmärgid ja põhimõtteid järgides vastu käesoleva määruse kohaldamise üksikasjalikud eeskirjad. Need sisaldavad eelkõige järgmist:

- a) üksikasjalikud eeskirjad III jaotises sätestatud tootmiseeskirjade kohta, eelkõige ettevõtjatele esitatavate erinõuete ja tingimuste osas;
- b) üksikasjalikud eeskirjad IV jaotises sätestatud märgistamiseeskirjade kohta;
- c) üksikasjalikud eeskirjad V jaotises kehtestatud kontrollsüsteemi kohta, eelkõige minimaalsete kontrollinõuete, järelevalve ja auditeerimise, erasektori kontrollorganitele ülesannete delegeerimise erikriteeriumide ning nimetatud asutuste tunnustamise ja selle tühistamise kriteeriumide ning artiklis 29 osutatud tõendavate dokumentide osas;
- d) üksikasjalikud eeskirjad VI jaotises ettenähtud eeskirjade kohta kolmandatest riikidest pärineva impordi suhtes, eelkõige kriteeriumide ja menetluste osas, mida tuleb järgida kolmandate riikide ja kontrollorganite tunnustamisel artiklite 32 ja 33 alusel, sealhulgas tunnustatud kolmandate riikide ja kontrollorganite nimekirja avaldamine, ning artikli 33 lõike 1 punktis d osutatud sertifikaadi osas, võttes arvesse elektroonilise sertifitseerimise eeliseid;
- e) üksikasjalikud eeskirjad artiklis 34 sätestatud mahepõllumajanduslike toodete vaba liikumise ja artiklis 35 sätestatud komisjonile teabe edastamise kohta.

Artikkel 39

Määruse (EMÜ) nr 2092/91 kehtetuks tunnistamine

1. Määrus (EMÜ) nr 2092/91 tunnistatakse kehtetuks alates 1. jaanuarist 2009.
2. Viiteid määrusele (EMÜ) nr 2092/91 käsitatakse viidetena käesolevale määrusele.

▼B*Artikkel 40***Üleminekumeetmed**

Vajaduse korral võetakse määruses (EMÜ) nr 2092/91 kehtestatud eeskirjadelt käesoleva määruse eeskirjadele üleminekut hõlbustavad meetmed vastu artikli 37 lõikes 2 osutatud korras.

*Artikkel 41***Aruanne nõukogule**

1. Komisjon esitab hiljemalt 31. detsembriks 2011 nõukogule aruande.
2. Aruandes antakse eelkõige ülevaade käesoleva määruse kohaldamisest saadud kogemustest ning kaalutakse eelkõige järgmisi küsimusi:
  - a) käesoleva määruse reguleerimisala, eelkõige tootlustusettevõtete valmistatud mahepõllumajanduslik toit;
  - b) GMOde kasutamise keelamine, sealhulgas GMOde abita toodetud toodete kättesaadavus, edasimüüja avaldus, konkreetsete lubatud piirmäärade otstarbekus ja nende mõju mahepõllumajandusele;
  - c) siseturu ja kontrollsüsteemi toimimine, eelkõige selle hindamine, et kindlaks kujunenud tavad ei tekitaks kõlvatut konkurentsi ega takistusi mahepõllumajanduslike toodete tootmisele ja turustamisele.
3. Vajadusel lisab komisjon aruandele asjakohased ettepanekud.

*Artikkel 42***Jõustumine ja kohaldamine**

Käesolev määrus jõustub seitsmendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Kui teatavate loomaliikide, veetaimede ja mikrovetikate puhul ei ole kehtestatud üksikasjalikke tootmiseeskirju, siis kohaldatakse artiklis 23 ette nähtud märgistamiseeskirju ning V jaotises ettenähtud kontrollieeskirju. Üksikasjalike tootmiseeskirjade rakendamiseni kohaldatakse riigisiseseid eeskirju ning nende puudumise korral liikmesriikides heaks kiidetud või tunnustatud erasektori standardeid.

Määrust kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2009.

▼M1

Artikli 24 lõike 1 punkte b ja c kohaldatakse alates 1. juulist 2010.

▼B

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

▼B*LISA***ARTIKLI 23 LÕIKES 1 OSUTATUD TERMINID**

BG: биологичен.
ES: ecológico, biológico.
CS: ekologické, biologické.
DA: økologisk.
DE: ökologisch, biologisch.
ET: mahe, ökoloogiline.
EL: βιολογικό.
EN: organic.
FR: biologique.
GA: orgánach.

▼M2

HR: ekološki.

▼B

IT: biologico.
LV: bioloģisks, ekoloģisks.
LT: ekologiškas.
LU: biologesc.
HU: ökológiai.
MT: organiku.
NL: biologisch.
PL: ekologiczne.
PT: biológico.
RO: ecologic.
SK: ekologické, biologické.
SL: ekološki.
FI: luonnonmukainen.
SV: ekologisk.